

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/88/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815205856
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8815205856.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, L. A. A., M.. XX. XX. XXXX, t.č. bytom pri navrhovateľke, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce soc. vecí a rodiny oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh navrhovateľky: L. F., M.. XX. XX. XXXX, Q. C. XXX, F., za účasti rodičov, matky: J. A., M.. XX. XX. XXXX, A. Q. Q. XXX, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, F. XXX/XX, XX/C, M.-K., otca: C. A., M.. XX.XX.XXXX, Q. Q. XXX, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, P. XX, U. X, Q. Q.-B., za účasti Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti t a k t o

rozhodol:

M e n í sa výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 9P/29/2015-9, zo dňa 14. 04. 2015 a to tak, že sa zrušuje náhradná osobná starostlivosť u mal. A. A., M.. XX. XX. XXXX.

N a r i a d ť u j e u maloletej A. A., M.. XX. XX. XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove F. M. A., R.. K.. R. XX, F. M. A..

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti a nariadenia ústavnej starostlivosti u maloletej A. A., M.. XX. XX. XXXX. Svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9P/29/2015-9 zo dňa 14. 04. 2015, bola maloletá A. A.Á., M.. XX. XX. XXXX zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Na strane navrhovateľky došlo k zmene pomerov, v dôsledku ktorých maloletej nemôže ďalej zabezpečovať starostlivosť. Uviedla, že v súvislosti s pobytom maloletej A. a zabezpečovaním jej starostlivosti sa zhoršil zdravotný stav jej manžela, ktorý je invalidný dôchodca z dôvodu duševnej choroby. Manželovi sa musí intenzívnejšie venovať. Maloletá po príchode do domácnosti navrhovateľky nemala vypestované žiadne návyky, ani minimálne zásady vhodného správania, čo vyžadovalo veľké úsilie pri jej výchove. Negatívne to vplývalo na atmosféru v celej rodine. Navrhovateľkin syn očakáva s priateľkou dieťa, tú chcú prijať do spoločnej domácnosti, avšak z dôvodu starostlivosti o maloletú A. pre ňu v domácnosti nie je miesto.

Kolíznym opatrovníkom navrhovel zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť u maloletého dieťaťa a u tohto dieťaťa nariadiť ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove F. F. M. A..

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to pripojeným spisom tunajšieho súdu č.k. 9P/29/2015, uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/88/2015-12 zo dňa 10. 07. 2015, správou ÚVTOS M. K., oznámením ÚVV a ÚVTOS U., správou kolízneho opatrovníka zo dňa 04.08.2015 a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9P/29/2015-9 zo dňa 14. 04. 2015 bola maloletá A. A., M.. XX. XX. XXXX zverená do náhradnej osobnej starostlivosti L. F., M.. XX. XX. XXXX. Rodičia boli zaviazaní platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrení nepĺnoleté dieťa, počnúc právoplatnosťou rozsudku, ktorá nastala dňom 05. 06. 2015.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/88/2015-12 zo dňa 10. 07. 2015, bola do právoplatnosti skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn.: 8P/88/2015, dočasne zverená maloletá A. A.Á., M.. XX. XX. XXXX do starostlivosti Detského domova R.. K.. R. XX F. F. M. A..

Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že na základe súdneho rozhodnutia jej bola maloletá A. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti.. Krátko po príchode do jej domácnosti sa začala pomočovať a vždy chcela len jesť. Uviedla, že má okolo domu záhradu a chová domáce zvieratá. Keď chystá stravu pre zvieratá, maloleté dieťa plače, že chce jesť to čo dáva zvieratám. Maloletá A. sa nedokáže sama umyť ani obliecť. Odkedy je dieťa v ich domácnosti, zdravotný stav manžela navrhovateľky sa zhoršil. On sám vyžaduje celodennú starostlivosť, nakoľko trpí duševnou chorobou, užíva lieky a je invalidný dôchodca. Navrhovateľka sa sama manžela bojí a má strach, aby neublížil aj dieťaťu. Taktiež má ešte dospelé, ale aj maloleté 8 a 6 ročné deti. Navrhovateľkine deti sú aspoň čiastočne samostatné a dokážu sa samé hrať, avšak maloletá A. vyžaduje ustavičnú pozornosť.

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že prešetrovali situáciu v rodine a oslovili aj príbuzných v B., títo však s rodinou maloletej neudržiavali pravidelný kontakt, preto uprednostnili rodinu vo Vechci. V súčasnej dobe je v záujme dieťaťa nariadiť ústavnú starostlivosť. Zrejme bude pre dieťa lepšie, ak sa jeho stav stabilizuje v detskom domove.

Z oznámenia Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody U. zo dňa 16. 07. 2015, vyplýva, že C. A., M.. XX. XX. XXXX vykonáva trest odňatia slobody v ÚVV a UVTOS Prešov od 26. 05. 2015. Dňa 09. 06. 2015 bol z Prešova eskortovaný na výkon trestu do ÚVTOS-Kráľová v Q. Q.. Predpokladaný koniec trestu je 26. 09. 2015.

Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody M.-K. súd zistil, že J. A. M.. XX. XX. XXXX, nastúpila výkon trestu odňatia slobody 28. 10. 2014. Koniec trestu má stanovený na 28. 08. 2017. Odsúdená bola zaradená do práce 23. 12. 2014. Jej hrubá pracovná odmena bola za obdobie 12/2014-06/2015 vo výške 40,60 eur.

Podľa správy ÚPSVaR Vranov nad Topľou zo dňa 04. 08. 2015 otec maloletej A., C. A., M.. XX. XX. XXXX, nastúpil dňa 26. 05. 2015 na výkon trestu odňatia slobody za záškoláctvo detí. Trest má uložený v trvaní 1 roka. Matka maloletej, J. A., M.. XX. XX. XXXX vykonáva trest odňatia slobody za záškoláctvo detí a marenie výkonu úradného rozhodnutia. Koniec trestu mala stanovený na 28. 10. 2015. Pani L. F.-M., M.. XX. XX. XXXX býva s manželom L. a piatimi deťmi v rodinnom dome, ktorý pozostáva z troch izieb. Okolie domu je obklopené väčšou záhradkou. Domácnosť je čistá, udržiavaná. Pani F. - navrhovateľka spolu s manželom od polovice mája 2015 uvádzajú, že už nechcú mať mal. A. v náhradnej osobnej starostlivosti. Spočiatku uvádzali, že s výkonom náhradnej osobnej starostlivosti im vznikli finančné problémy, nakoľko boli ukrátení na svojich dávkach. Časť vyplatených dávok museli úradu vrátiť. Tiež tvrdili, že priateľka ich syna je tehotná a chcú ju prijať do domácnosti avšak nie je pre ňu miesto. Ďalej sa u manžela navrhovateľky zhoršil zdravotný stav a je tu potreba zvýšenej starostlivosti. Je to ovplyvnené tým, že výchova mal. A. si vyžaduje veľké úsilie, vypäté situácie, keďže dieťa k nim prišlo bez akýchkoľvek základných návykov. Navrhovateľka poukázala aj na zhoršené správanie maloletej. Dieťa sa pomočuje, hrá sa potom s výlučkami, neustále sa dožaduje jedla, zje všetko čo nájde vonku, odpadky, pomyje. Snaží sa ju učiť vhodnému správaniu, usádzaniu na nočník, no dieťa to odmieta a navrhovateľku nerešpektuje. Pĺnoletí súrodenci Š. A., M.. XX. XX. XXXX J. Q. A., M.. XX. XX. XXXX, ktorí ostali žiť doma, nemajú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o dieťa, resp. nemajú k tomu predpoklady. Nikto z ďalších príbuzných neprejavil záujem zabezpečiť dieťaťu starostlivosť. Kolízny opatrovník odporučil zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť a nariadiť ústavnú starostlivosť.

Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

Podľa § 47 ods. 5 Zákona o rodine, ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

Podľa §54 ods. 1 zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa §54 ods. 2 zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa §54 ods. 4 zákona o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine, Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení súd zistil, že návrh navrhovateľky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletej A. A., M.. XX. XX. XXXX je dôvodný. Súd mal v tomto prípade za preukázané skutočnosti, ktoré odôvodňujú zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej, nakoľko navrhovateľka, ktorej bola maloletá zverená do starostlivosti rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 9P/29/2015, odmieta ďalej dieťaťu zabezpečovať osobnú starostlivosť. Poukázala aj na zhoršený zdravotný stav jej manžela, ktorý ako invalidný dôchodca trpiaci duševnou chorobou a potrebuje v súčasnosti zvýšenú mieru starostlivosti. Taktiež správanie sa maloletého dieťaťa vyžaduje zvýšenú pozornosť a špeciálnu starostlivosť, ktorú jej navrhovateľka v súčasnej dobe nemôže poskytnúť. Zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti prichádza do úvahy iba z vážnych dôvodov, týkajúcich sa starostlivosti o maloleté dieťa, avšak v zmysle § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd vždy zruší náhradnú osobnú starostlivosť, ak o to požiada osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené. Náhradná osobná starostlivosť o maloleté dieťa je totiž založená na zásade dobrovoľnosti a na tom, že fyzická osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené, s tým súhlasí, a to nielen v čase, keď súd toto výchovné opatrenie vyslovuje ale aj počas celého výkonu tejto náhradnej starostlivosti. Obaja rodičia maloletej sú vo výkone trestu odňatia slobody a nemôžu vykonávať a zabezpečovať rodičovské práva a povinnosti voči maloletému dieťaťu. Súd po zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, nariadil u maloletej A. A.B., M.. XX. XX. XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove R.. K.. R. XX, F. F. M. A.. Súd nariadil tento druh náhradnej starostlivosti, nakoľko to považoval za nevyhnutné. Maloleté dieťa nemožno zveriť do ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti a po zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, by výchova maloletého dieťaťa bola vážne ohrozená. Súd má za to, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v záujme maloletého dieťaťa.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.